

PAD 2020 – 2023
Sant Andreu
La Barcelona
de progrés, que
fa front a
les desigualtats i
a l'emergència
climàtica

Programa d'Actuació Municipal de Districte

Comissió de Govern
Barcelona, Desembre del 2019

**Ajuntament
de Barcelona**

BARCELONA
AGENDA 2030

0. Índex del document

	pàgina
1. Presentació	
Què és el PAD ?	2
Presentació.....	3
Compromís amb l'Agenda 2030.....	4
Compromís amb la igualtat de gènere	5
2. Síntesi de l'estat del districte, en xifres	6
3. Proposta inicial de PAD	13
Eixos:	
1. Drets socials	
2. Emergència climàtica	
3. Progrés econòmic	
4. Dret a la ciutat	
5. Aprenentatges, creativitat i vincles	
6. Governança	
4. Tramitació i calendari	28
Annex:	
Taula de vinculació de les línies estratègiques del PAM/PAD amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS)	

Què és el PAM?

El Programa d'actuació municipal (PAM) és l'instrument de planificació de l'activitat municipal de cada mandat (Reglament orgànic municipal [ROM] – article 119 del capítol 3 de planificació municipal).

La Carta municipal de Barcelona assenyalava que el primer instrument del sistema de planificació de l'Ajuntament de Barcelona és el Programa d'actuació municipal (article 56 del capítol IV). El PAM comprèn els objectius i les polítiques que es preveu portar a terme en els quatre anys del mandat electoral en les diferents activitats i serveis realitzats per l'Ajuntament de Barcelona i les seves entitats i societats mercantils dependents.

El PAM té naturalesa de directriu, per la qual cosa tots els òrgans municipals l'han d'observar com a tal pel que fa als seus objectius i finalitats. Tanmateix, tant l'estructura de continguts del PAM com el seu procediment d'aprovació poden ser objecte de modificacions o revisions durant el mandat.

I el PAD?

Els PAD (programes d'actuació dels districtes) són els documents que elaboren els deu districtes de la ciutat i que contenen els objectius i les polítiques que cal desenvolupar en cadascun dels districtes al llarg del mandat. Els projectes inclosos en els PAD han d'estar alineats amb el PAM (ROM - article 122).

Presentació

El Programa d'actuació municipal del districte de Sant Andreu 2020-2023 que us presentem en aquest document concreta el compromís de l'equip de Govern municipal amb la ciutadania per als propers anys partint de la base de l'Acord de Govern que va servir per constituir-lo.

Aquest projecte de PAD recull els principals reptes (objectius) i mesures concretes (actuacions) que hem acordat que la ciutat necessita desplegar per avançar en la lluita contra l'emergència climàtica, per seguir reduint les desigualtats, per fer de la nostra ciutat un entorn més amable on viure i conviure, més saludable, més segur i resiliència, de progrés econòmic i centrat en les persones. Una ciutat, amb una Administració més propera i fàcil, que aposta per l'educació, la cultura i la ciència i que mira més enllà dels seus límits administratius per reconèixer-se com una de les aglomeracions urbanes més importants del sud d'Europa.

Aquest projecte de PAD incorpora dos elements innovadors de caràcter transversal que impregnaran les polítiques en aquest mandat: enfortir la visió feminista en tota l'acció municipal i garantir la vinculació amb les fites i els objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

A partir d'aquest projecte de PAD, treballat fins ara a escala de govern i amb el suport dels equips tècnics municipals, s'inicia un procés participatiu obert a tota la ciutadania que, de ben segur, l'enriquirà, perquè Barcelona és un projecte col·lectiu, on tothom ha de poder expressar les seves idees i prioritats.

Les actuacions i els projectes emblemàtics, siguin de petit o de gran format, que trobareu en aquesta proposta de PAD configuren un veritable full de ruta, arriscat i valent, per al període 2020-2023 i més enllà, i vertebraran un model de ciutat on la ciutadania i les seves activitats esdevenen el centre i la raó de ser de les polítiques municipals que lideren i garanteixen la Barcelona de progrés que fa front a les desigualtats i a l'emergència climàtica.

Compromís amb l'Agenda 2030

Davant la urgència dels grans reptes globals, l'ONU ha aprovat els 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) que considera imprescindibles per preservar el planeta i fer possible una vida digna per a tothom. Junts configuren l'anomenada Agenda 2030, que apunta cap a un futur més inclusiu, pròsper, just i sostenible. Els ODS ofereixen una visió global dels problemes, un marc per arribar a grans acords sobre les solucions i una perspectiva temporal llarga, que permet plantejar i executar projectes realment transformadors.

És per tot això que, tal com expressa l'acord de govern de 10 de juliol de 2019, el Govern municipal ha assumit l'Agenda 2030 com a marc d'acció, considerant quatre grans objectius:

- El compromís polític, per abordar els reptes —com el treball, l'habitatge, l'energia o la mobilitat— que Barcelona ha de resoldre per seguir generant oportunitats, cohesió i benestar, en harmonia amb l'entorn i sense comprometre el futur.
- La implicació social, en tots els àmbits (empresa, cultura, escola, esport, districtes, barris, etc.), per fer dels ODS l'agenda de Barcelona.
- La modernització de la gestió i dels serveis municipals, reflectida també en l'avaluació del compliment dels ODS.
- El lideratge i la projecció internacional: Barcelona impulsa, amb altres ciutats, els canvis que el món necessita.

El compromís es posa a prova ara, en el disseny del Programa d'actuació municipal 2020-2023. És necessari que els objectius, les actuacions i els projectes d'aquest PAM, coherents amb els ODS, impulsin Barcelona cap a:

- una ciutat que fa front a l'emergència climàtica i amb emissions zero;
- una ciutat que fa front a les desigualtats i amb pobresa zero;
- una ciutat amb un progrés econòmic dinàmica i sostenible;
- una ciutat més habitable, segura i amb un urbanisme en transformació;
- una ciutat que aposta pels aprenentatges, la creativitat i els vincles, i
- una ciutat amb polítiques públiques innovadores i amb visió metropolitana.

Els ODS plantegen una perspectiva temporal llarga, que engloba tres mandats municipals fins a la seva consecució, la qual dona el marge necessari per plantejar, decidir i portar a terme projectes realment transformadors.

L'Agenda 2030 posa també l'èmfasi en la governança democràtica i la qualitat institucional, un incentiu i una eina per a la millora continuada dels serveis municipals, la planificació estratègica, les polítiques integrals, la innovació, la participació ciutadana i la concertació amb els actors socials. Sense oblidar el compromís amb el municipalisme, busca dotar els ajuntaments dels recursos necessaris per poder tirar endavant els seus projectes.

Compromís amb la igualtat de gènere

Aconseguir una Barcelona sense desigualtats ni discriminacions de gènere és una de les grans fites d'aquest mandat. Per això, aquest PAM neix amb la voluntat d'avançar la ciutat en tots els àmbits que aborda i de fer-ho incorporant la mirada feminista en tota l'acció municipal.

En aquest sentit, el PAM 2020-2023 incorpora dues línies estratègiques dedicades en exclusivitat al foment de l'equitat de gènere a la ciutat (1.5 Feminismes) i en el marc de l'administració i el bon govern (6.2 Transversalitat de gènere i polítiques del temps). I, a la vegada, s'han inclòs objectius de gènere en tots els àmbits d'actuació del PAM, amb la qual cosa es multipliquen els beneficis per a tota la ciutadania. La inclusió de la perspectiva de gènere al PAM, de manera plenament transversal és, doncs, una mostra del ferm compromís de l'Ajuntament amb la plena igualtat entre dones i homes a la nostra ciutat.

El PAM 2020-2023 s'ha formulat tenint present si l'acció concreta incorpora les necessitats de les dones en la seva definició i si la seva implementació contribuirà a l'eliminació de les desigualtats i les discriminacions de gènere. D'aquesta manera es garanteix que el disseny de totes les actuacions del PAM es faci des d'una perspectiva de gènere.

La incorporació de la perspectiva de gènere també es tindrà en compte en el procés participatiu d'elaboració del PAM, per la qual cosa es desplegaran a les diferents sessions programades els mitjans de suport necessaris per facilitar la presència efectiva de les dones així com la de les persones cuidadores: provisió de serveis gratuïts de cura d'infants, programació d'activitats en franges horàries que facilitin la conciliació corresponsable, comunicació inclusiva, etcètera.

En el mapa d'agents cridats a participar-hi s'han integrat les entitats de dones o altres associacions i grups que representen l'àmplia diversitat que configuren les dones i col·lectius amb interessos de gènere. I es té especial cura per fomentar la participació de persones que tenen un accés més limitat a la participació ciutadana: dones migrades i grans, dones joves i cuidadores.

Tot plegat ha de permetre dotar la ciutat d'un PAM veritablement feminista que vetlli pels drets i les oportunitats de totes les persones de Barcelona.

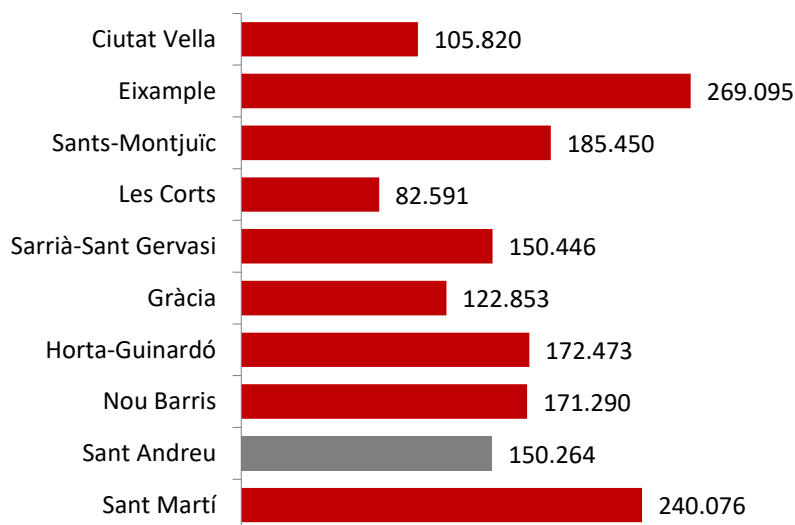
2. Estat de la ciutat i del districte

En síntesi

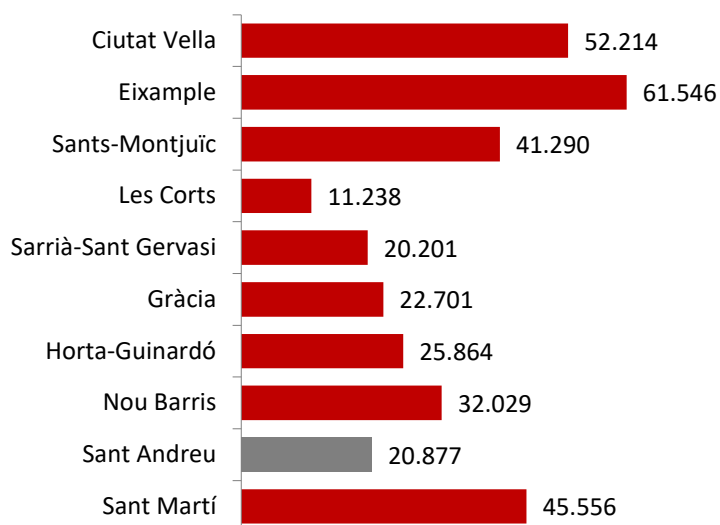
Barcelona és el nucli central de la regió metropolitana de Barcelona, una aglomeració urbana entre les deu primeres europees, en termes de població i ocupació.

Població

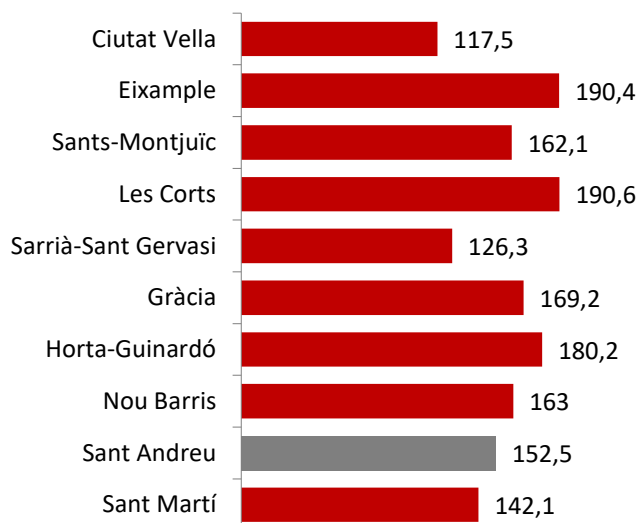
Barcelona, amb una superfície de 101,3 km², te una població d'1.650.358 habitants, i una àrea metropolitana amb més de 3,2 milions d'habitants. Al districte de Sant Andreu hi viu un 9,1% de la població de la ciutat.

La població estrangera, 333.516 persones (segons el padró l'1 de gener de 2019), representa el 20,2%. En el cas del districte representa un 13,9%, però amb una diversitat interna que va d'un 31% a la Trinitat Vella a un 8,6% a Sant Andreu de Palomar.

L'índex d'envelliment:

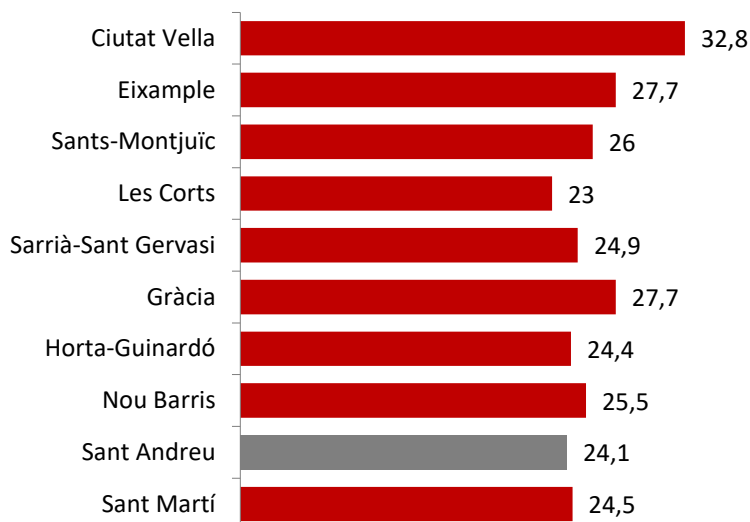

Atenció social

El 15,2% de la població de Barcelona té una renda anual per sota el llindar de pobresa (llindar de pobresa = 10.054,4 euros nets anuals per llars d'un adult) i un 20,8% pateix alguna de les situacions recollides en la taxa AROPE.

Al districte de Sant Andreu, un 24,1% de les persones més grans de 65 anys viuen sol, amb diferències entre barris des d'un 28,8% al Congrés i els Indians fins a un 21,8% a la Trinitat Vella.

Persones de 65 o més anys que viuen soles (%):

Economia

L'any 2018 l'economia de Barcelona ha crescut en termes reals a una taxa del 2,6% respecte a l'any anterior (un augment interanual del 2,5% al segon trimestre del 2019). Barcelona genera el 33,6% del PIB de Catalunya, amb 78.807 M€, i ocupa el 33% dels treballadors i les treballadores, amb 1.119.743 persones afiliades a la Seguretat Social.

El comerç de Barcelona representa el 13,6% dels llocs de treball a la ciutat i ocupa 152.092 persones. Crea ocupació neta, tot i que amb un increment més moderat que el conjunt de l'economia de Barcelona: 0,5% enfront del 2,9% global.

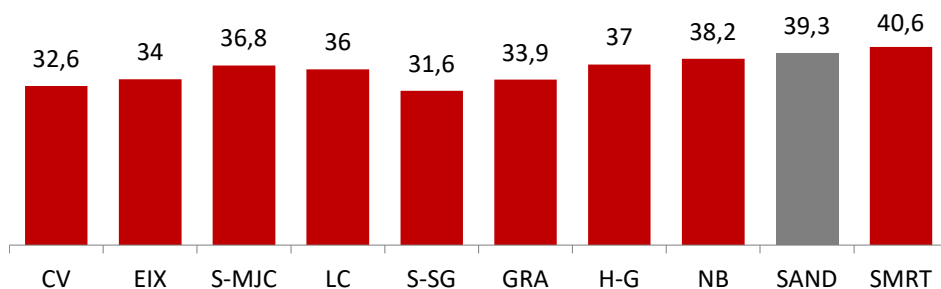
Mercat de treball

Barcelona registra taxes d'activitat (del 79%) i ocupació (del 71,2%) superiors a la mitjana catalana i espanyola.

La taxa específica d'atur (16-64 anys) ha caigut fins al 9,3%, el valor més baix dels darrers deu anys i la meitat de l'existent en el moment àlgid de la crisi. L'atur de llarga durada continua afectant sobretot les dones i el col·lectiu de persones més grans de 50 anys. Les persones registrades a l'atur del districte de Sant Andreu el desembre del 2018 representen el 9,8% de la ciutat.

L'atur de llarga durada continua afectant especialment les dones i el col·lectiu de més grans de 50 anys. El percentatge d'atur de llarga durada sobre el total d'atur registrat a Sant Andreu és del 39,3% (2018).

Percentatge d'atur de llarga durada sobre el total d'atur registrat:

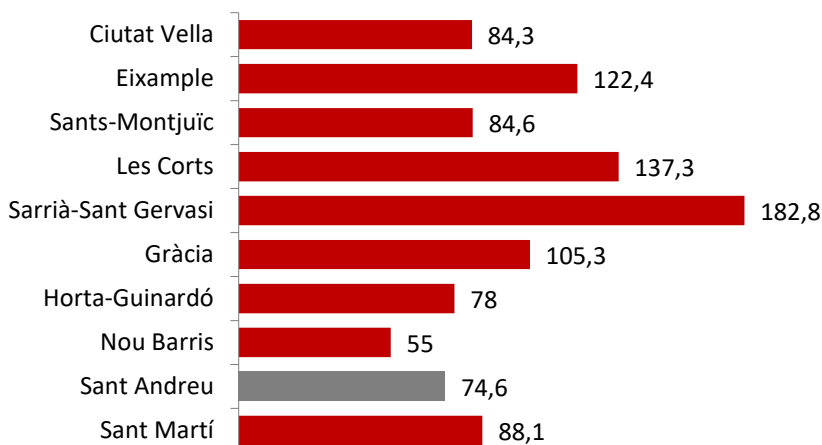
Renda de les llars

Barcelona és una ciutat de rendes mitjanes (el 52,9% de la població). La renda familiar disponible mitjana *per capita* es calcula en els 21.980 euros, que vol dir un 2,9% més que l'any anterior.

La distribució de la renda per districtes presenta moltes similituds amb els anys precedents. Si la mirem per barris, la distribució de la renda segueix perfilant el contrast de renda entre els barris de la zona oest i els de la zona nord, i es continua reduint la dispersió en els barris per segon any consecutiu, ja que es tanca la distància entre els barris situats als extrems.

El districte de Sant Andreu se situa per sota de la mitjana de Barcelona (100), amb la qual cosa esdevé el segon districte amb un índex més baix, amb un valor mitjà del 74,6%. Mentre que Navas se situa en un 81,6 de mitjana, altres barris destaquen per valors molt inferiors: Baró de Viver, 68,9; el Bon Pastor, 65,1 i la Trinitat Vella, 47,1.

Índex de renda familiar disponible (2017):

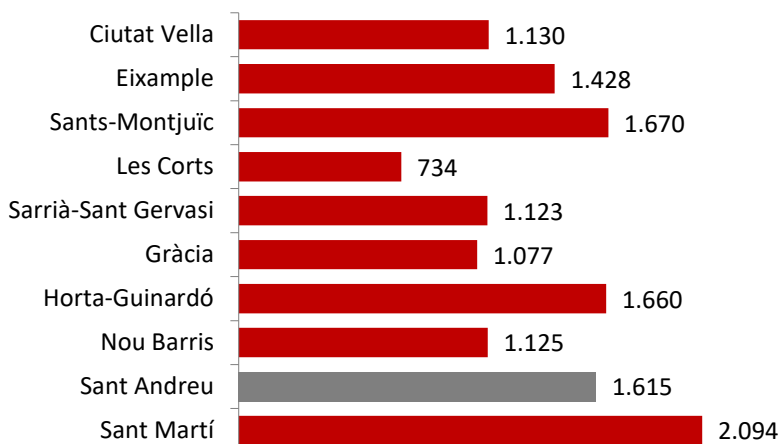
Turisme

Representa, aproximadament, el 15% del PIB de l'economia de la ciutat. Barcelona és una de les principals destinacions turístiques d'Europa, amb 8,1 milions de visitants (el 81% procedents de fora d'Espanya) i 20,2 milions de pernoctacions en hotels el 2018. La ciutat és referent en turisme de fires i congressos: 1a ciutat del món en celebració de fòrums internacionals (amb el sector mèdic i científic despuntant). La pressió turística sobre la ciutat no ha disminuït, sinó més aviat el contrari. El nombre de visitants ha augmentat el darrer any (4,6%) i també el de pernoctacions (2%).

Habitatge

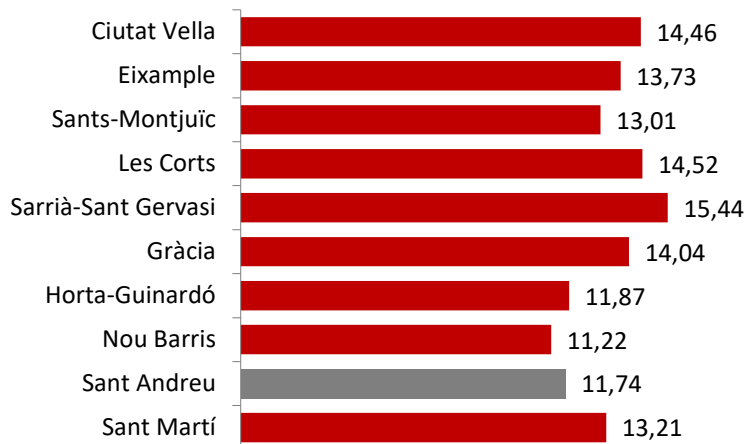
Després de l'enorme escalada dels preus de venda de l'any 2017 (+15,7%), l'any 2018 han augmentat un 5,9%, fins a situar el preu mitjà del metre quadrat (m²) en 4.100 euros. El tercer trimestre del 2019, el preu mitjà del m² se situa en 4.205 euros (a Sarrià - Sant Gervasi és de 5.388 €/m², i a Nou Barris és de 2.563 €/m²). Al segon trimestre del 2019, el preu mitjà del districte de Sant Andreu se situa en 3.328 €/m².

Nombre de compravendes/any:

Hi ha hagut una moderació en l'escalada dels preus de lloguer (+5,6% interanual al tercer trimestre del 2018), però el preu mitjà mensual és ja de 921 euros. Mentre que la mitjana al districte de Sant Andreu se situa en 756 euros, a escala de barris Navas té els preus més alts: 803 euros, i Baró de Viver els més baixos: 593 euros mensuals.

Preu del lloguer del m²/mes:

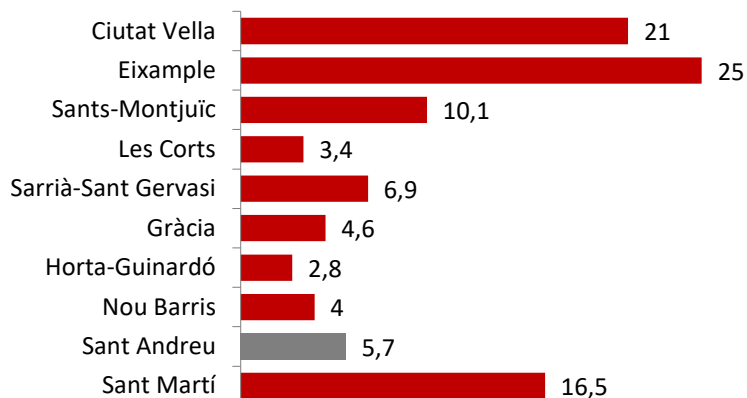
Han disminuït un 22% els desnonaments a la ciutat, i alhora han augmentat un 245% les famílies que han rebut atenció de la Unitat Contra l'Exclusió Residencial (UCER). Durant l'any 2017, la UCER va atendre 2.351 noves famílies en risc d'exclusió residencial, xifra que equival a 7.000 persones, 2.377 de les quals eren menors.

Seguretat i convivència

La seguretat s'enfila, en les enquestes municipals, com a primer problema percebut de la ciutat. En l'Enquesta de serveis municipals 2019 la inseguretat s'enfila amb 17,1, per sobre de l'accés a l'habitatge, com el primer problema de la ciutat, i

l'índex general de victimització creix del 25,6 al 31,8, xifres que no s'havien vist mai en els 30 anys de l'enquesta. La victimització en les dones ha experimentat un augment de 7,5 punts en l'últim any, i en el cas dels homes un increment de 4,8 punts.

Fets de victimització:

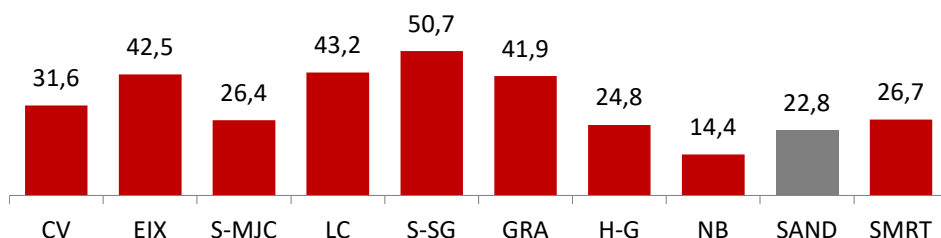

L'Eixample experimenta, en episodis de victimització, un augment de 4,4 punts, i Sant Martí un increment de 3,4 punts. També destaca la baixada en victimització als districtes d'Horta-Guinardó (-3,3 punts) i a Nou Barris (-4 punts). El districte de Sant Andreu el 2019 se situa en 5,7 punts.

Educació

El curs escolar 2019-2020 va començar amb 178.487 alumnes matriculats en centres educatius, gairebé 1.700 més que el curs passat. Una xarxa composta per 411 centres d'ensenyament obligatori, 236 centres públics (167 escoles, 6 instituts escola, 61 instituts i 2 centres integrats) i 175 centres concertats. També hi ha 34 centres d'educació especial, 8 de públics i 26 de concertats. La gran majoria de les famílies obtenen la plaça de P3 i primer d'ESO escollida en primera opció: a P3 el 93,5%, mentre que a l'ESO l'han obtingut el 89,3%. En total, hi ha hagut una demanda de 12.489 places, 6.425 en centres públics i 6.064 en centres concertats.

Població amb estudis universitaris i CFGS (%):

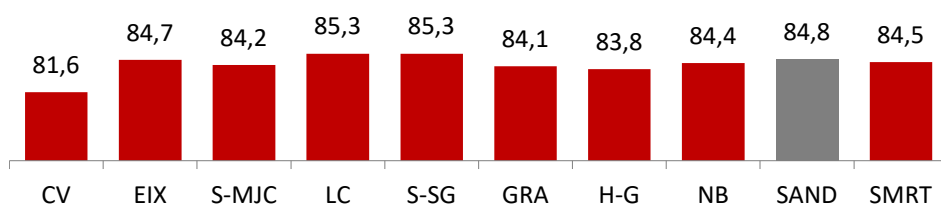

Les 101 escoles bressol municipals (EBM) de Barcelona van començar el curs amb 8.409 infants (de 4 mesos a 3 anys d'edat). L'oferta de places de la xarxa municipal cobreix el 56,1% de les sol·licituds, que suposen el 21,2% del total dels infants de 0 a 3 anys empadronats a la ciutat. Per districtes, la taxa de la demanda atesa va del 77,8%, a Sarrià - Sant Gervasi, al 46,1%, a les Corts.

El 22,8% de la població més gran de 16 anys del districte de Sant Andreu té estudis universitaris o CFGS. En l'àmbit de barris, Navas destaca amb un 27%, mentre que el Bon Pastor té un 13,8%; la Trinitat Vella, un 10,2%, i Baró de Viver, un 6,7%.

Salut

Millora continuada de l'esperança de vida en néixer, que l'any 2016 va assolir els 86,9 anys en les dones i els 81,2 anys en els homes. La mortalitat va anar a la baixa, sobretot entre els homes (que parteixen, però, de valors bastant més alts), i en gairebé totes les causes de mort prematura.

Medi ambient

Barcelona disposa d'11.454.453 m² de verd urbà. Per habitant es manté estancat a l'entorn de 7,1 m². La superfície de zones i carrers amb prioritat de vianants és de 107 ha (un 40,5% més que el 2013).

El 2018 la contaminació de l'aire va provocar 351 morts prematures. El 48% de la població de la ciutat està exposada habitualment a uns valors superiors als recomanats per l'OMS.

El consum d'aigua es manté estable, a l'entorn de 161 litres/habitant/dia.

La taxa de recollida selectiva de residus el 2018 va créixer un 6,2% i ja representa el 37,5% de la recollida de residus, que també va créixer en un 3% (1,3 kg/habitant al dia).

Barcelona consumeix 15.627 GWh/any i, d'aquests, només prop de 146 GWh es produeixen amb energies renovables i residuals. Actualment, la ciutat genera de manera 4.865 GWh/any d'electricitat (el 25% de l'energia elèctrica que es consumeix a Barcelona).

3. Les línies estratègiques

1. Drets socials	
1.1. Inclusió social	12
1.2. Persones grans i envelliment	
1.3. Discapacitat	
1.4. Salut i cures	
1.5. Feminismes	
1.6. Infància	
1.7. Adolescència i joventut	
1.8. Migració i acollida	
1.9. Diversitat sexual i de gènere LGBTBI	
1.10. Lluita contra la soledat	
2. Emergència climàtica	
2.1. Transició ecològica	15
2.2. Nou model energètic	
2.3. Verd urbà i biodiversitat	
2.4. Mobilitat sostenible i segura	
2.5. Residu zero	
3. Progrés econòmic	
3.1. Promoció econòmica, indústries creatives i competitivitat	17
3.2. Economia verda, blava i circular	
3.3. Economia social	
3.4. Ocupació de qualitat	
3.5. Comerç i mercats, consum i alimentació	
3.6. Turisme	
4. Dret a la ciutat	
4.1. Pla de barris	19
4.2. Habitatge, rehabilitació i lluita contra la gentrificació	
4.3. Actuacions metropolitanes	
4.4. Transformació i regeneració urbana	
4.5. Convivència, civisme, prevenció i seguretat	
4.6. Drets de ciutadania	
5. Aprenentatges, creativitat i vincles	
5.1. Educació i ciència	23
5.2. Cultura	
5.3. Esports	
5.4. Memòria democràtica	
5.5. Diàleg intercultural i pluralisme religiós	
6. Governança	
6.1. Administració propera, amb lideratge i solvent.....	25
6.2. Transversalitat de gènere i polítiques del temps	
6.3. Participació, acció comunitària i innovació democràtica	
6.4. Transparència i bon govern	
6.5. Transició digital i innovació tecnològica	
6.6. Justícia global i diplomàcia de ciutats	
6.7. Agenda 2030	

Eix 1. Drets socials

La lluita contra les desigualtats i la defensa dels drets socials, la diversitat i el feminisme.

Com totes les ciutats globals, Barcelona s'enfronta al problema de les desigualtats fruit d'una distribució injusta de la riquesa. Hem d'assolir l'objectiu de l'erradicació de la pobresa i la garantia dels drets socials. Els drets han d'estar garantits per a totes les persones, de tots els trams d'edat, fent un èmfasi especial en les que pateixen situacions de vulnerabilitat més greus, reconeixent la diversitat com un valor i assegurant la igualtat d'oportunitats i de gènere.

(Acord de Govern)

1.1. Inclusió social

- Posar en funcionament un nou equipament que inclourà un centre de serveis socials i un punt d'informació i atenció a les dones (PIAD), i també un espai comunitari amb un auditori que permetrà diversos usos.
- Fer difusió dels punts d'atenció energètica als col·lectius més vulnerables.
- Fer millores a l'EAIA i al CSS Sant Andreu.

1.2. Persones grans i envelliment

- Casal de Gent Gran Mossèn Clapés.
Ampliar i millorar el Casal de Gent Gran Mossèn Clapés.
- Casal de Gent Gran Bascònia.
Fer una reforma integral del Casal de Gent Gran Bascònia, mantenint la idiosincràsia de l'edifici però recollint les necessitats d'un equipament de gent gran.
Millorar el model de gestió del Casal de Gent Gran Bascònia.
- Iniciar la gestió del Casal de Gent Gran de la Trinitat Vella.

1.3. Discapacitat

- Impulsar les actuacions previstes del Pla d'accessibilitat de la via pública.
- Millorar les condicions de funcionament de les entitats que atenen les persones amb diversitat funcional.

1.4. Salut i cures

- Espai per al barri al CAP Congrés-Indians.
- Construcció del nou CAP Congrés-Indians. Fer cessió del sòl i impulsar el projecte.
- Concretar el projecte del nou CAP La Sagrera.
Buscar espai i iniciar les actuacions de planejament necessàries.
- Reforçar els projectes de salut comunitaris, i ampliar-los al barri de la Sagrera.

1.5. Feminismes

- Nou espai per al Punt d'informació i Atenció a les Dones (PIAD) al nou edifici de la Porta Trinitat.
El nou PIAD millorarà les condicions d'atenció actuals a les dones del districte.
- Recuperar de la memòria democràtica dels barris del districte.
Revisar i feminitzar el Nomenclàtor, organitzar jornades de memòria, fer recordatori d'espais singulars.
- Ampliar a tots els barris la commemoració dels dies internacionals 8-M i 25-N.
- Projecte Poligoneres.
Abordar amb perspectiva de gènere la inserció laboral de les dones als polígons industrials i millorar-ne les condicions de mobilitat i accés.
- Potenciar la formació d'entitats, treballadores municipals i equipaments en la perspectiva de gènere i el llenguatge no sexista.
- Impulsar el projecte "Dones trencant la precarietat" a la Trinitat Vella.
- Enfortir el Consell de les Dones del districte ampliant-ne el nombre d'entitats participants.
- Consolidar els projectes dels punts lila de prevenció i atenció a les agressions sexuals a les festes del districte.
- Treballar la prevenció de les violències masclistes amb la comunitat educativa del districte.

1.6. Infància

- Repassar i millorar els espais de joc infantil seguint les directrius de la Mesura de govern de ciutat jugable.
- Garantir la commemoració del 20-N: Dia Internacional pels Drets dels Infants.
- Enfortir el Consell d'Infància i Joventut del districte.
- Impulsar nous serveis d'infància al districte, en especial als barris de la Franja Besòs.

1.7. Adolescència i joventut

- Crear un nou espai per a joves al local d'un dels dos edificis que es construiran per al reallotjament amb el trasllat de la Sala Jove Trinitat Nord.
Oferrà els serveis de l'Espai Via Bàrcino.
- Espai Jove Jaume Oller a les Casernes.
Espai Jove que donarà servei prioritàriament als joves de Sant Andreu, la Trinitat Vella i Baró de Viver. Pla funcional a partir de les conclusions del procés participatiu.
- Enfortir el Consell d'Infància i Joventut del districte.
- Instal·lar una estructura de cal·listènia al barri de Baró de Viver.

1.8. Migració i acollida

- Per part de la Comissió de Seguiment, fer un seguiment de les mesures comunitàries i socials per garantir que el centre Bassam de la DGAIA tingui un bon encaix al districte i un bon funcionament.
- Tenir en compte els processos migratoris a l'hora de treballar la memòria històrica dels barris.

- Donar continuïtat al Servei d'Interculturalitat del districte i integrar-lo dins d'una estratègia global d'interculturalitat.

1.9. Diversitat sexual i de gènere LGTBI

- Transmetre informació sobre el funcionament i les actuacions del Centre LGTBI a les entitats LGTBI del districte i a les persones no associades que pertanyen al col·lectiu.
- Celebrar el 31 de març, Dia Internacional de la Visibilitat Trans; el 17 de maig, Dia Internacional contra l'LGTBI-fòbia, i el 28 de juny, Dia de l'Orgull, amb la participació d'entitats i persones del districte.
- Celebrar alguna jornada o acte sobre la diversitat sexual i de gènere o contra l'LGTBI-fòbia amb les persones grans.
- Enfortir la Taula LGTBI del districte sumant-hi entitats i equipaments i incrementant-ne la visibilitat al districte.

1.10. Lluita contra la soledat

- Combatre la solitud de les persones grans fent seguiment dels programes de ciutat "Baixem al carrer", Radars i Vincles per assegurar que tenen impacte als barris.
- Incloure la lluita contra la soledat dins del pla de treball del Consell de la Gent Gran del districte i com a línia transversal de treball dins dels equipaments del districte.

Eix 2. Emergència climàtica

La lluita contra l'emergència climàtica i la contaminació, fent una ciutat verda, blava i de residu zero.

Més de 350 morts prematures anuals per partícules de contaminació, una escalada de temperatures, un desequilibri mediambiental que afecta la salut de tots els veïns i veïnes de la ciutat: no podem esperar més. El present mandat ha de ser el del salt definitiu de Barcelona en la política de lluita contra l'emergència climàtica i la contaminació.

(Acord de Govern)

2.1. Transició ecològica

- Millorar la mobilitat dels polígons anant cap a un model basat en el transport públic i en l'eficiència dels desplaçaments.
- Potenciar l'economia circular a les empreses dels polígons.
- Crear el Laboratori Urbà d'Economia Circular.
- Acabar les obres del col·lector del c. Prim.

2.2. Nou model energètic

- Incorporar plaques fotovoltaïques als edificis públics, inclosa la seu del districte, i als espais públics on sigui possible.
- Incorporar mecanismes de climatització sostenible a tots els edificis públics de nova construcció.
- Estudiar l'estat de l'eficiència energètica de locals i espais municipals per fer-ne un pla de millora.

2.3. Verd urbà i biodiversitat

- Incrementar el verd urbà al districte.
- Rehabilitar l'espai al parc de la Trinitat per instal·lar-hi la nova Aula Ambiental del Districte.
- Impulsar l'acabament dels jardins del Gatcpac als entorns de la Casa Bloc.
- Urbanitzar la plaça del Canòdrom.
Urbanitzar la plaça segons les conclusions de la taula de treball del Canòdrom amb un increment important del verd urbà.
- Camí del Rec a la Trinitat Vella (camí de ronda). Primera part fins a la Foradada.
- Implantar noves àrees de gossos i millorar les actuals.
Crear nous espais per a gossos i fomentar la convivència i la tinença responsable d'animals.

2.4. Mobilitat sostenible i segura

- Pla de mobilitat del districte, amb una atenció especial als barris del Bon Pastor (per la presència del polígon industrial) i Sant Andreu de Palomar (la finalització d'obres del mercat permetrà obrir el carrer de Sant Adrià).
- Ampliar la xarxa de carrils bici prioritzant la connectivitat amb els que ja hi ha.
- Estudiar la viabilitat de fer una superilla al nucli antic de Sant Andreu de Palomar i implantar-hi un pla pilot.

- Obrir el carrer de la Madriguera.
Un cop enderrocades les cases de la cantonada amb la via de Bàrcino, obrir el carrer a vehicles i vianants.
- Obrir el carrer de Cordelles.
Per millorar la mobilitat dins el polígon del Bon Pastor, completar les expropiacions i urbanitzar el carrer de Cordelles.
- Impulsar, amb les altres administracions, la creació d'un espai d'aparcament a Sant Andreu sud, a l'espai del macropou.
- Construir escales mecàniques al passadís de la Trinitat Vella.

2.5. Residu zero

- Analitzar i proposar nous models de recollida de residus a algun dels barris.
Efectuar estudis als barris de la Trinitat Vella i al nucli antic de Sant Andreu de Palomar.
- Analitzar les conclusions del projecte pilot de recollida selectiva del Bon Pastor per implantar-les de manera definitiva.

Eix 3. Progrés econòmic

Suport a l'activitat econòmica per ser referents en emprenedoria, ocupació de qualitat, economia verda, blava i circular.

Volem una ciutat dinàmica econòmicament, que doni suport a l'activitat econòmica i faci de l'ocupació de qualitat la millor manera de reduir les desigualtats. Una ciutat que sigui model, on el lideratge públic, el suport a l'activitat econòmica i la col·laboració amb la iniciativa privada facin de Barcelona un referent en emprenedoria, economia verda i atracció de talent. L'Administració, les empreses i tota la societat estem cridats a impulsar un model econòmic diversificat, sostenible, que doni resposta als reptes que té la ciutat en desigualtats, clima i qualitat de l'ocupació.

(Acord de Govern)

3.1. Promoció

- Fer seguiment del Pla de desenvolupament econòmic del districte, avaluar-lo i continuar-lo impulsant.

3.2. Economia verda, blava i circular

- Elaborar una estratègia per fomentar l'economia verda i circular als polígons.
Impulsar la taula d'empreses dels polígons amb visió metropolitana.
- Crear el Laboratori Urbà d'Economia Circular. Impulsar els plans de desplaçaments d'empreses i la recerca d'eines que n'afavoreixin la implantació.

3.3. Economia social

- Enfortir la taula d'economia social i solidària del districte.
- Donar suport a les iniciatives que promocionin i visibilitzin l'economia social i el comerç de proximitat.
- Consolidar la Fira d'Economia Social i Solidària del districte.
- Donar continuïtat i suport a la Fira d'Economia Solidària de Catalunya (FESC).

3.4. Ocupació de qualitat

- Accions de proximitat per impulsar l'ocupació al districte.
- Projecte Poligoneres: fer inserció laboral de les dones als polígons industrials i millorar-ne les condicions de mobilitat i accés.
- Impulsar projectes d'ocupació i formació dins del Pla de barris.
- Impulsar la taula d'ocupació del districte per crear sinergies entre les diferents iniciatives i millorar el coneixement i l'accessibilitat de les persones als diferents projectes.
- Projecte "Dones trencant la precarietat" a la Trinitat Vella.
- Consolidar i donar un nou impuls al projecte Sinèrgics.

3.5. Comerç, mercats, consum i alimentació

- Elaborar un pla de dinamització del comerç de proximitat. Elaborar un programa d'ocupació de locals buits.
- Fomentar les àrees de promoció econòmica urbana.
Iniciar el projecte pilot APEU al carrer Gran de Sant Andreu.
- Posar en funcionament el Mercat de Sant Andreu.
- Pla d'usos plaça de Masadas i entorns.
Recuperar la plaça per a veïns i veïnes com a espai de trobada. Protegir el comerç de proximitat del nucli antic de la Sagrera, promovent la diversitat comercial i de terrasses.
- Impulsar el canvi d'hàbits de consum i el consum responsable.

3.6. Turisme

- Impulsar iniciatives de visibilització de la cultura del districte per fomentar el coneixement de la història de Sant Andreu entre els veïns i les veïnes i la resta de la ciutat potenciant un turisme sostenible.
Museu Cases Barates / Centre d'interpretació del Treball de la Fabra i Coats / Casa de l'Aigua / Cases del carrer del Pont.

Eix 4. Dret a la ciutat

Dret a l'habitatge, impulsant la rehabilitació i la transformació urbana als barris, apostant per un espai públic per a la convivència.

Barcelona són els barris, i aquests han de ser l'espai per canviar el model de creixement de la ciutat. Prioritzar els barris com a unitat per al desplegament de polítiques municipals és una estratègia que permet apropar aquestes polítiques a la vida quotidiana dels veïns i les veïnes. Volem fer de la política d'habitatge una eina d'integració i de lluita contra la desigualtat social, amb més construcció d'habitatge públic, visió metropolitana, corresponsabilitat publicoprivada i esforç pressupostari i planificador, especialment amb mesures de protecció del dret a l'habitatge. La seguretat, a més de ser un dret, cal entendre-la com una política social, una política de garantia de drets per a tots i totes, independentment del barri on es resideixi o l'espai on es desenvolupi el projecte de vida de cada ciutadana i ciutadà.

(Acord de Govern)

4.1. Pla de barris

- Donar continuïtat als plans de barris de Baró de Viver / el Bon Pastor i la Trinitat Vella.

4.2. Habitatge, rehabilitació i lluita contra la gentrificació

- Rehabilitar, dins del Pla de regeneració urbana, 65 finques entre els carrers de via Bàrcino, Mare de Déu de Lorda, Foradada, Mossèn Epifani Lorda i Vicenç Montal. Les finques inclouen 368 habitatges i 40 locals.
- Reurbanitzar els interiors de l'illa Llinars del Vallès / Santander.
- Habitatge públic a les antigues Casernes.
Construir els habitatges compromesos en el Pla d'equipaments de casernes.
- Elaborar un programa de rehabilitació de finques d'alta complexitat.
Continuar el projecte que ha permès adequar diversos edificis i, en alguns casos, instal·lar-hi ascensors.
- Fomentar l'habitatge cooperatiu.
- Construir pisos dotacionals a la Porta Trinitat.
- Completar el procés de realotjament de les persones afectades a la Trinitat Nord.
- Impulsar la construcció de pisos d'habitatge dotacional per a joves al carrer de Ferran Junoy.
- Impulsar els habitatges públics al carrer Gran de la Sagrera i Colorantes.
- Fer extensiu i amplificar al districte les campanyes de ciutat per incrementar els pisos disponibles a les borses de lloguer social.

4.3. Actuacions metropolitanes

- Millorar les connexions amb els municipis de l'altra llera del Besòs.
- Elaborar un pla d'impuls i millora dels polígons amb visió metropolitana de manera coordinada amb el Consorci del Besòs.
- Incrementar l'ús ciutadà de la llera del Besòs seguint la línia engegada per les Festes de la Mercè.

4.4. Transformació i regeneració urbana

- Pacificar la Meridiana.
- Fer millores al parc de la Trinitat.
Fer intervencions de millora al parc dignificant-ne els lavabos, el mobiliari, entre d'altres.
- Obrir i urbanitzar el carrer de la Madriguera.
Un cop enderrocades les cases de la cantonada amb la via de Bàrcino, obrir el carrer a vehicles i vianants.
- Urbanitzar la 4a fase de les Cases Barates.
Urbanitzar seguint les conclusions del procés participatiu "Dissenyem la Zona Verda de les Cases Barates".
- Reurbanitzar la passera de la rambla de l'Onze de Setembre / Triangle ferroviari.
Nou accés al Triangle ferroviari garantint l'accés del futur institut La Sagrera - Sant Andreu.
- Millorar els entorns de la Biblioteca La Sagrera. Obrir el carrer de Bonaventura Gispert a la plaça de Kobe.
- Elaborar un pla de rehabilitació integral de carrers.
- Urbanitzar els entorns de l'estació de Sant Andreu Comtal.
- Reurbanitzar el carrer Gran de Sant Andreu. Tram Joan Torras - Mossèn Clapés.
- Urbanitzar el recinte de la Fabra i Coats.
- Millorar l'espai urbà que sorgeix del desnivell del barri de Sant Andreu a l'altura del Pont del Dragó quan limita amb la Meridiana amb un grafit que faci més amable l'espai.

4.5. Convivència, civisme, prevenció i seguretat

- Impulsar i enfortir els serveis de mediació i convivència als diferents barris del districte.
- Fer el seguiment del trasllat del centre penitenciari perquè es dugui a terme com més ràpid millor.
- Nova caserna de la Guàrdia Urbana a Sant Andreu.
Elaborar el projecte del nou edifici de la Guàrdia Urbana que donarà servei a la zona nord-est de la ciutat a Sant Andreu.
- Implantar noves àrees de gossos i millorar les actuals.
Crear nous espais per a gossos i fomentar la convivència i la tinença responsable d'animals.

4.6. Drets de ciutadania

- Garantir la participació de tots els col·lectius als òrgans de participació del districte.

Eix 5. Aprenentatges, creativitat i vincles

L'aposta per l'educació, la cultura, l'esport i la ciència.

Entenem l'accés a la cultura, l'educació, la ciència i l'esport com a drets bàsics que cal garantir. Si volem una ciutadania formada, crítica, creativa i saludable, cal oferir tots els instruments per poder desenvolupar totes aquestes capacitats en condicions d'igualtat.

(Acord de Govern)

5.1. Educació i ciència

- Revisar l'estratègia educativa global per poder donar resposta a la demanda creixent d'educació pública al districte.
- Buscar nous espais per garantir l'oferta d'educació pública necessària.
- Construir l'Escola Bressol Casernes i l'Escola Bressol La Sagrera.
- Millorar els entorns dels centres escolars.
Ampliar voreres i millorar l'espai públic a l'entorn immediat dels centres educatius del districte.
- Traslladar l'Escola Maquinista a la seva ubicació definitiva.
- Construir i traslladar l'Institut La Sagrera - Sant Andreu.
- Construir l'Institut Escola 30 Passos.
- Ampliar l'Institut Escola El Til·ler.
- Adequar l'Institut Escola Trinitat Vella.
- Espai de formació i estudis postobligatoris a la Trinitat Vella.
- Millorar i ampliar el Centre de Formació d'Adults Pegaso.

5.2. Cultura

- Continuar fomentant els projectes culturals de districte com ara el Calidoscopi, les Grades Obertes, el premi Miquel Casablanca.
- Centre d'Habitatge Obrer.
Equipament de les Cases Barates del Bon Pastor: museu i espai per al barri.
- Nou equipament sociocultural al carrer d'Hondures.
- Iniciar la recuperació de l'antic cinema Lauren per ubicar-hi equipaments per al barri.
- Urbanitzar el recinte de la Fabra i Coats seguint les conclusions del procés participatiu "Fabra i Coats, un espai obert al barri", garantint la visibilitat de les activitats culturals a l'espai públic.
- Fabra i Coats. Centre d'interpretació del treball.
Equipament de memòria recollint els treballs fets per les diverses entitats i el MUHBA durant el mandat anterior.
- Centre d'interpretació del rec Comtal i d'història de Sant Andreu a les "Cases del Pont".
- Adequar espais per a la museïtzació del refugi antiaeri de la Torre de la Sagrera.
- Rehabilitar i recuperar la casa d'Enric Sanchís.
- Iniciar l'equipament de la Torre del Fang.
- Reclamar la cessió de l'estació de Sant Andreu Comtal al districte un cop estigui enllestida la nova estació.

5.3. Esports

- Millorar l'adequació d'espais i pistes de poliesportius.
- Posar en funcionament el nou camp de futbol de Baró de Viver.
Promocionar un nou projecte per potenciar l'esport de base amb infants i joves del barri.
- Crear un nou equipament esportiu als terrenys de les antigues Casernes. PAV 3 Casernes.
- Nou CEM La Sagrera amb piscines exteriors.
- Impulsar la construcció del PAV 3 Canòdrom.
- Crear equipament esportiu per a disciplines minoritàries incloent-hi un espai social per al barri. PAV 3 Espronceda.
- Posar en funcionament el poliesportiu del Camp del Ferro amb mesures d'ambientalització i incentivació de mesures d'eficiència energètica de l'edifici.
- Elaborar un mapa esportiu dels equipaments del districte.

5.4. Memòria democràtica

- Recuperar de la memòria democràtica dels barris del districte.
Revisar i feminitzar el Nomenclàtor, organitzar jornades de memòria, fer recordatori d'espais singulars.
- Taula de memòria del districte.
Enfortir l'estratègia de ciutat i connectar-s'hi.

5.5. Diàleg intercultural i pluralisme religiós

- Donar continuïtat al Servei d'Interculturalitat del districte i integrar-lo dins d'una estratègia global d'interculturalitat.

Eix 6. Governança

Una administració propera i fàcil, amb valors democràtics, amb un compromís metropolità i de lideratge internacional, que fa seus els principis de l'Agenda 2030 de l'ONU.

L'aposta per una governança innovadora és una fita cabdal, que es materialitza en un lideratge proactiu per una administració amb una gestió més eficient, amb l'avaluació de resultats, la rendició de comptes, la transparència, l'eficàcia en l'administració dels béns públics i en les noves formes d'interacció, col·laboració i cooperació amb la ciutadania i els agents socials i econòmics.

(Acord de Govern)

6.1. Administració propera, amb lideratge i solvent

- Promoure un Pla d'equipaments.

6.2. Transversalitat de gènere i polítiques del temps

- Potenciar la formació d'entitats, incorporar la perspectiva de gènere a les persones treballadores municipals i equipaments i promocionar el llenguatge no sexista.

6.3. Participació, acció comunitària i innovació democràtica

- Comissions de seguiment de les principals obres del districte amb entitats de l'entorn.
- Procés participatiu sobre el futur de la Nau Bostik.
En el marc del procés de transformació de la zona i de les obres del parc lineal, debat sobre el futur de l'equipament de la Nau Bostik, en clau patrimonial i d'usos.
- Donar suport al Pla de desenvolupament comunitari del barri de Navas.

6.4. Transparència i bon govern

- Agenda pública de la regidoria.
- Accedir, a través del web de Transparència, a la informació pública de serveis de gestió municipal.
- Informar a través del web dels espais de participació i de govern del districte.

6.5. Transició digital i innovació tecnològica

- Donar suport a les entitats del districte en la transició digital cap a la gestió telemàtica de tràmits.

6.6. Justícia global i diplomàcia de ciutats

- Donar suport a entitats de justícia global.
- Programa Tardor Solidària.

6.7. Agenda 2030

4. Tramitació i calendari

Aquest projecte de PAD seguirà la tramitació següent:

- Aprovació del projecte PAD 2020-2023 per la Comissió de Govern del Districte
Dijous 12 de desembre de 2019
- Procés participatiu ciutadà
3 de febrer - 27 de març de 2020
- Informes preceptius:
  - Consell Ciutadà del Districte
Abril del 2020
- Aprovació del PAD per la Comissió de Govern del Districte
Maig del 2020
- Aprovació del PAD pel Consell del Districte
Maig - juny de 2020
- Ratificació (o rectificació) pel Plenari del Consell Municipal
Juny - juliol del 2020

